

१० डिसेंबर २०११. वेळ सकाळचे नऊ. नाशिकमधील दादासाहेब गायकवाड सभागृहाच्या भव्य व्यासपीठावरील दिवे उजळू लागले आणि समोर बसलेल्या दोन-अडीच हजार मुलं-पालकांचे डोळे आश्चर्याने औत्सुक्याने लकाकू लागले. हे आश्चर्य होते समोर, व्यासपीठावर दिसणाऱ्या निळ्या-पांढऱ्या ढगांचे. अगदी आकाशातील ढग खाली यावे इतके ते ढग अस्सल वाटत होते. आणि उत्सुकता वाढत होती. त्या 'ढगावर स्वार' होऊन बसणाऱ्या पाहुण्यांबद्दलची श्री. दीपक घैसास, वीणा पाटील, संग्रामसिंग निशाणदार, श्री. अंशू गुप्ता आणि सुचेता कडेठाणकर. काही ओळखीचे काही थोडे अनोळखी. प्रत्येकजण वेगवेगळ्या क्षेत्रातील, काय काय मुठीत पकडून नेता येईल नेमके? विद्यार्थ्यांच्या मनात खूप सारे प्रश्न होते आणि वेगळे काही ऐकायला मिळेल असे आश्वासनही...

नाशिकमध्ये 'वेध' सुरू होऊन दोन वर्षे झाली. यंदा ७ डिसेंबरला तिसरी वेध परिषद होईल आणि पहिली दोन्ही वर्षे जी उत्सुकता आणि आनंद 'वेध'ला येणाऱ्या विद्यार्थी-पालकांच्या मनात होता तीच भावना आमच्या टीमच्या मनातही होती. पण त्याबरोबरीने होती थोडी धाकधूक आणि बरीच चिंता. दिवसभरातील पाच सत्र, पाच ठिकाणाहून येणारे पाच पाहुणे, अडीच हजार तिकीटे विकण्याचे आव्हान आणि एवढ्या धडपडीनंतर श्रोत्यांना सत्र आवडतील की नाही अशी सतत मन कुरतडणारी शंका. पण ती संध्याकाळ मावळतांना आम्हा सर्वांना मनात होते अतीव समाधान

आणि मस्त आनंद. कारण पाचही पाहुण्यांनी मुलांना भरभरून दिलं होतं आणि ती भरलेली ओंजळ बघून मुलांचे पालक, शिक्षक खूप भारावून गेले होते...

ठाण्यातील 'वेध' आणि तिची जादू याविषयी खरे तर अनेक वर्षांपासून ऐकायला-वाचायला मिळत होते. जयंत नारळीकरांपासून गंगूबाई हनगलांसारख्या बुजुर्ग गायिकेपर्यंत तिथे येणारे तऱ्हेतऱ्हेचे पाहुणे, तिकीट विक्री सुरू होताच लागणारी 'बुकिंग बंद'ची पाटी, काही वर्षे 'वेध'च्या आगे-मागे रंगलेले संगीत महोत्सव हे सगळं वाचतांना अनेकदा ठाणेकरांचा हेवा आणि बरेचदा असूयाही वाटायची. ठाण्यातील 'वेध'ला हजेरी लावणे एवढे एकच उत्तर त्या असूयेवर पुरेसे नव्हते हेही जाणवत होते. आमच्या मनात असलेल्या 'सामाजिक पालकाला' हा उपक्रम आपल्याही शहरातील मुलांसाठी व्हायला हवा असे वाटत होते. अकस्मात, वेध आयोजन प्रशिक्षण घेण्याची संधी समोर आली आणि 'वेध' नाशिकची मुळं रुजू लागली. गेल्या दोन वर्षांत, त्या मुलांनी तग धरलाय असं म्हणायला हवं!

'वेध'साठी पाहुणे ठरवणे हे सर्वात आव्हानात्मक काम. मुलांच्या डोळ्यासमोर करिअरचे जे चौकटीतील पर्याय गेल्या अनेक वर्षांपासून रूढ झालेले आहेत त्याच्या पलीकडे असणारे व्यवसाय, काम मुलांपुढे आणणारी ही माणसं. बातम्यांमधून झळकणाऱ्या छोट्या मोठ्या पडद्यावर चमकणाऱ्या माणसांना भेटणे त्यांच्या मुलाखती ऐकणे हे तर सर्वांना आवडतेच पण त्यापलिकडे जेथे कोणाची दृष्टी सहज

दिपक घैसास

जात नाही अशा क्षेत्रात काम करणारी माणसं मुलांना कधी बघायला मिळणार? एखाद्या वेड्या ध्यासाने जीवनाला भिडण्यातील रोमांचकता त्यांना कशी अनुभवता येणार? आणि अशा वेड्या माणसांच्या प्रयत्नांमुळे जगणं अधिक सुंदर, रंगतदार होतं हे सत्य त्यांच्यापर्यंत कसं जाणार? असे कितीतरी विचार या पाहुण्यांच्या निमंत्रणामागे उभे असतात. खरं म्हणजे अशा माणसांना ऐकणं आणि भेटणं हे केवळ 'वेध'ला येणाऱ्या प्रेक्षकांच्या दृष्टीनेच नाही तर संयोजक म्हणून आम्हा सर्वांसाठी संपन्न करणारा, चकित करणारा अनुभव असतो. आणि त्यातून कितीतरी उर्जा गेल्या दोन वर्षांत आम्हाला मिळाली आहे.

या सत्रातून विद्यार्थ्यांना फक्त व्यवसायाचे विविध पर्याय दिसतात का? मला वाटतं, या व्यासपीठावर जे घडतं ते जेव्हा आत झिरपत जातं तेव्हा भवतालाकडे बघण्याची दृष्टी अधिक संवेदनशील होते. न दिसणारे, जगतांना आपल्या पायाखाली चिरडले जाणारे जग आणि त्यातील प्राणी, माणसं व निसर्ग हे यानिमित्ताने समोर येत. आणि त्याविषयी ऐकतांना स्वतःच्या ऐसपैस सुखी जीवनाकडे नेमके कसे बघावे हेच कळेनासे होते. आणि मग आपण अधिक जाणीवपूर्वक अधिक संवेदनशीलतेने अवती-भोवती बघू लागतो. हे भान 'वेध' आयोजित करता-करता नकळत येत आहे. ठाणे 'वेध' मधील काही सत्रांनी दिले आहे. मला असं वाटतं, मला व्यक्तिशः या अर्थाने वेध हे फारच महत्त्वाचं व्यासपीठ वाटतं.

आयुष्य यशस्वी करणारा फॉर्म्युला ठरलेला नाही आणि नियमही नाहीत. हे या विद्यार्थ्यांना गेल्या दोन्ही वर्षांच्या सत्रातून जाणवले. गेल्या वर्षीचा, २०१३ सालचा 'वेध' झाल्यावर आम्ही मुलांसाठी एक वक्तृत्व स्पर्धा घेतली ज्यामध्ये सहभागी स्पर्धकांना 'वेध' मधील त्यांना आवडलेले व्यक्तिमत्त्व यावर बोलायचे होते. बहुसंख्य

मुलांना भावला प्रसाद पवार. देशातील एक आघाडीचा छायाचित्रकार, अजिंठा लेण्याच्या सौंदर्य जतनाचे काम करणारा कलाकार. पण तीन वेळा दहावी नापास. जुन्या कपड्यांवर काम करणारा अंशू गुप्ता, एक पोस्टकार्डाच्या आधारे व्यवसायाचे मोठे जाळे उभारणारे प्रदीप लोखंडे अशी उदाहरणे जेव्हा मुलांना भावतात तेव्हा मनातल्या मनात वाटतं, आयुष्यात वेगळा प्रयोग करून बघण्याच्या इच्छेने बीज रुजण्यासाठी भूमी अनुकूल होते आहे तर...

अर्थात 'वेध'चे आयोजन दमछाकही करू शकते. तिकीट विक्री आणि समाजातून यासाठी पैसे उभे करतांना ही दमछाक होते. प्रत्येक वेध गणिक तिकीट विक्री सोपी होत जाईल असे आश्वासन आज नक्कीच आहे! यंदापासून आम्ही नाशिककर थोडा वेगळा प्रयोग करतोय. डिसेंबरच्या मुख्य 'वेध'पूर्वी काही शाळांमध्ये विनामूल्य, स्थानिक वैशिष्ट्यपूर्ण व्यक्तींना घेऊन त्यांच्या मुलाखती करणार आहोत. हे मुख्य 'वेध'साठी जागल्याचे काम करेल. त्यामुळे आता नाशिककरांसाठी, ऑक्शन... कॅमेरा रोल ऑन... सुरु झालय. नवीन वर्ष, नवीन वेध...

— वंदना अत्रे

नाशिक

vratre@gmail.com

9960800258

